

CYNGOR LLYFRAU CYMRU
BOOKS COUNCIL of WALES

Castell Brychan, ABERYSTWYTH, Ceredigion SY23 2JB

T 01970 624151 E castellbrychan@llyfrau.cymru llyfrau.cymru gwales.com ffolio.cymru

Prif Weithredwr/Chief Executive: *Helgard Krause*

Penodi Cadeirydd i'r Is-bwyllgor Datblygu Cyhoeddi Cymraeg

Manylion a Chefndir i Ymgeiswyr

1 Y Cefndir

Y mae'r Cyngor Llyfrau'n elusen gofrestredig sy'n cefnogi'r diwydiant cyhoeddi yng Nghymru.

Y mae'n darparu nifer o wasanaethau arbenigol (ym meysydd golygu, dylunio, marchnata a dosbarthu) gyda golwg ar wella safonau cynhyrchu a chyhoeddi llyfrau yn y Gymraeg a'r Saesneg.

Er bod nifer o sefydliadau'n ymwneud ag agweddau ar gyhoeddi ym maes addysg a'r celfyddydau, nid oes unrhyw sefydliad arall yng Nghymru sy'n ymwneud â holl ystod maes cyhoeddi, o lawysgrif yr awdur i ddosbarthu a hybu gwerthiant.

Y mae gan y Cyngor Llyfrau staff o 36, y rhan fwyaf ohonynt yn gweithio mewn adrannau arbenigol sy'n cynnig gwasanaethau i'r fasnach lyfrau. Yr adran fwyaf yw'r Ganolfan Ddosbarthu sy'n cynnig gwasanaeth cyfanwerthu i gyhoeddwy a llyfrwerthwyr. Yn wahanol i weddill gwaith y Cyngor, y mae'r Ganolfan, sydd â throsiant o £4 miliwn gros (£2.7 miliwn net), yn hunangynhaliol ac nid yw'n derbyn unrhyw gymorth o'r pwrs cyhoeddus. Mae'r Cyngor yn derbyn £3.7m o arian nawdd gan Lywodraeth Cymru a'r rhan fwyaf o hwnnw yn cael ei ddosbarthu'n uniongyrchol i'r diwydiant cyhoeddi yng Nghymru – £1.7m i gyhoeddwy Cymraeg a £700k i gyhoeddwy Saesneg. Pwrpas y grantiau yw sicrhau amrywiaeth a safon y cynnyrch sydd ar gael i ddarllenwyr yng Nghymru o ran llyfrau a chylchgronau i oedolion a phlant fel ei gilydd. Mae'r Is-bwyllgorau Datblygu Cyhoeddi yn chwarae rhan allweddol wrth osod cyfeiriad ar gyfer y gwariant hwn a'i oruchwylio.

Mae pencadlys y Cyngor Llyfrau yng Nghastell Brychan, Aberystwyth. Lleolir y Ganolfan Ddosbarthu ym Mharc Busnes Glanyrafon, ar gyrion y dref.

2 Amcanion

Y mae llawer o waith y Cyngor Llyfrau'n ymwneud â darparu gwasanaethau sylfaenol i'r fasnach gyhoeddi. Dyma'r prif swyddogaethau craidd:

- Dosbarthu grantiau i gynorthwyo cyhoeddi amrywiaeth o ddeunydd safonol yn y Gymraeg a'r Saesneg gan sicrhau bod y cynnyrch ar gael yn eang.
- Annog a chefnogi cyhoeddwyd Cymru i ddatblygu drwy hwyluso partneriaethau a chysylltiadau gyda Llywodraeth Cymru a chyrrff celfyddydol eraill.
- Cynorthwyo a chefnogi awduron trwy ddarparu gwasanaethau a thrwy gynnig grantiau/comisiynau a sianelir trwy gyhoeddwyd.
- Hybu diddordeb mewn llyfrau Cymraeg a llyfrau Saesneg o ddiddordeb i Gymru, ynghyd â deunydd cyffelyb arall, trwy ddarparu gwybodaeth a thrwy raglen lawn o weithgarwch.
- Hybu'r diwydiant cyhoeddi yng Nghymru yn ei holl agweddau trwy ddarparu rhychwant o wasanaethau a thrwy gydgyssylltu buddiannau awduron, cyhoeddwyd, llyfrwerthwyr a llyfrgelloedd.

3 Gofynion a manylion i ymgeiswyr

Gwahoddir ceisiadau am Gadeirydd i'r Is-bwyllgor Datblygu Cyhoeddi (Cymraeg):

- **Is-bwyllgor Datblygu Cyhoeddi (Cymraeg)**

Dyma'r Is-bwyllgor sy'n goruchwyllo'r gwaith o ddyrannu grantiau ar gyfer cyhoeddi yn y Gymraeg gan ddarparu cefnogaeth ar gyfer llyfrau a chylchgronau a gwasanaeth newyddion digidol, noddi awduron ac artistiaid gweledol, a chynnig arian craidd a grantiau marchnata i gyhoeddwyd. Mae'r aelodaeth bresennol yn cynnwys ystod eang o ddiddordebau gan gynnwys darllenwyr brwd, adolygwyr, llyfrgellwyr, academyddion, beirniaid, addysgwyr, hyrwyddwyr ac arbenigwyr ym maes llyfrau plant. Mae amrywiaeth yr Is-bwyllgor yn bwysig er mwyn cynnig y cyfeiriad priodol i holl weddau'r diwydiant. Mae'r Cyngor bob amser yn frwd i gynnal a datblygu'r amrywiaeth hwn, nid yn unig o ran diddordebau ac arbenigeddau, rhywedd a chynrychiolaeth ddaearyddol, ond hefyd o ran crefydd, cyfeiriadedd rhywiol, hil, anabledd a chefnidir cymdeithasol. Croesewir ceisiadau gan unrhyw un sy'n frwd dros gyhoeddi yn Gymraeg. Cynhelir cyfarfodydd yr Is-bwyllgor hwn trwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r Cyngor yn awyddus i benodi Cadeirydd a chanddynt syniadau ac egni a fydd yn gallu arwain y gwaith hollbwysig hwn.

Mae'r is-bwyllgorau yn cyfarfod yn rheolaidd yn ystod y flwyddyn drwy wahanol ddulliau, ar Zoom ac wyneb yn wyneb yn Aberystwyth. Pan fydd cyfarfod wyneb yn wyneb mae dewis i ymuno drwy Zoom yn ogystal. Mae'r Is-bwyllgor Cymraeg yn cyfarfod tua chwe gwaith y flwyddyn. Disgwylir i'r aelodau gynnig barn ar geisiadau grant a deuir ar eu gofyn rhwng cyfarfodydd am adroddiadau ar

gyhoeddiadau rhai o'r gweisg ac am eu barn ar ambell bwnc. Penodir am gyfnod o dair blynedd gyda phosiblrwydd o un tymor ychwanegol.

3.1 Tâl

Ad-delir aelodau am dreuliau ychwanegol yn unol ag arfer dda, ond nid yw'r aelodau yn derbyn taliadau eraill am eu cyfraniad. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y gallai costau gofal neu golli incwm fod yn rhwystri i ymwneud â'r Cyngor Llyfrau i rai pobl. Rydym wrthi'n ystyried ffyrdd o gefnogi ymgeiswyr a fyddai, fel arall, efallai'n methu ag ystyried ymuno â ni.

3.2 Cyfle Cyfartal

Mae'r Cyngor yn awyddus bod ei bwyllgorau yn adlewyrchu Cymru yn ei holl amrywiaeth ac yn croesawu ceisiadau gan bobl o bob cefndir, ac yn arbennig unigolion sydd, yn draddodiadol, wedi teimlo eu bod yn cael eu tangynrychioli yn y diwydiant. Dilynnir egwyddorion cystadleuaeth deg ac agored a bydd y penodi ar sail teilyngdod ac ar sail y bylchau sydd yn sgiliau a phrofiad yr Is-bwyllgor ar y pryd.

3.3 Datgan Budd

Wrth wneud y cais, dylai ymgeiswyr ddatgelu unrhyw fudd personol neu gyswllt busnes a all wrthdaro â'u cyfrifoldeb fel aelod o un o is-bwyllgorau ymgynghorol y Cyngor Llyfrau.

3.4 Diogelu Data

Noder y bydd manylion am aelodau is-bwyllgorau'r Cyngor yn cael eu cadw ar ffeil, a hynny'n unig ar gyfer dosbarthu gwybodaeth berthnasol i'r aelodau.

4 Ceisiadau

Os ydych yn credu bod y cymwysterau angenrheidiol gennych i fod yn Gadeirydd yr Is-bwyllgor Datblygu Cyhoeddi Cyngor Llyfrau Cymru, dylid anfon eich ffurflen gais at:

Y Prif Weithredwr, Cyngor Llyfrau Cymru, Castell Brychan, Aberystwyth, Ceredigion SY23 2JB neu anfon ar e-bost at menai.williams@llyfrau.cymru

Y dyddiad olaf ar gyfer derbyn ceisiadau yw **29 Medi 2025**.